

М О Т И В И

от МЕРИ ДЕСЮОВА НАЙДЕНОВА

прокурор във Върховна административна прокуратура, 01 отдел
„Административно-съдебен надзор“

На основание чл.19а, ал.1 от Закона за съдебната власт и раздел II, т.3 от Процедурните правила за издигане на кандидатури за изборни членове на ВСС от квотата на Прокуратурата

Мотивите да приема предизвикателството да бъде номинирана за избран член на ВСС от прокурорската квота са следните:

Почти 2/3 от 38 годишният ми юридически стаж и професионален опит са преминали в системата на Прокуратурата на Р България, а 1/3 в системата на общините ,преминавайки последователно през СРП-прокурор, районен прокурор на IV РП и зам.районен прокурор на Обединена Софийска районна прокуратура, в СГП , прокурор, зам. градски прокурор и ВАП – прокурор, а от 2006 г. прокурор с ранг „зав. отдел във ВАП и ВКП“, като във всяко едно ниво съм прослужила достатъчно време, за да се запозная лично и в детайли с проблемите и спецификата на работата.

Познавам в детайли работата на прокуратурата не само в наказателно правен, но и в административно правен аспект , което ми дава всестранен поглед върху проблематиката на обществените отношения върху които прокуратурата упражнява основната си функция по надзор за законност.

Считам , че имам достатъчно натрупан опит, който ми дава увереност, че мога да бъда полезна при решаването на всички въпроси и проблеми свързани с ръководството и управлението на съдебната власт и в частност на Прокуратурата.

Допълнителна увереност ми дава и подкрепата, която получих от преобладаващата част от прокурорите от Върховна административна прокуратура, където работя от момента на създаването ѝ 1998 г. и до днес.

Едновременно с професионалните си задължения съм осъществявала обществена дейност, свързана най-вече със социално-битовите права и интереси на колегите прокурори и служители.

Тези допълнителни задължения съм изпълнявала и продължавам да изпълнявам добросъвестно и отговорно.

Считам, че и този опит бих могла да използвам в качеството си на член на ВСС, като защитавам и отстоявам правата и интересите на колегите и служителите.

С уважение:

Мери Найденова

КОНЦЕПЦИЯ

за работата на Висшия съдебен съвет

от Мери Найденова
прокурор от Върховна административна прокуратура

/по чл.29в, ал.4 от Закона за съдебната власт/

Правната рамка на структурата и правомощията на Висшия съдебен съвет се намира в Конституцията на Република България и Закона за съдебната власт.

Висшият съдебен съвет представлява съдебната власт, осигурява и отстоява независимостта ѝ, определя състава и организацията на работата на съдилищата, прокуратурите и следствените органи и обезпечава финансово и технически тяхната дейност, без да се намесва в нейното осъществяване.

Начинът на структуриране на този орган е рефлексия на принципа за разделението на властите, като квотата от магистратите, следва в по-голяма степен да отстоява независимостта на съдебната власт, като в същото време пълноценно взаимодейства с квотата, избрана от Народното събрание.

Основната функция на съдебната власт е да защитава правата и законните интереси на гражданите, като гарантира качествено правосъдие. Непосредствената задача на Висшия съдебен съвет е да осигури условия магистратите да изпълняват качествено конституционната си функция по правораздаване, свободно от политически или от корпоративен натиск.

От решаващо значение за повишаване на качеството и ефективността на правосъдната система както и за засилване на доверието на обществото в съдебната власт е укрепването на управленския и административен капацитет на Висшия съдебен съвет.

Несъмнено в дейността си новия Висш съдебен съвет трябва да запази добрите практики създадени от предходните състави на този орган, надграждайки ги с нови такива, продиктувани от нуждите на продължаващата съдебна реформа с цел успешното ѝ реализиране.

ЦЕЛИ

- Подобряване на състоянието на съдебната система и на нейната резултатност, в отговор на европейските ангажименти за реформи в законодателството, организацията и функционирането на правоприлагащите органи.

- Подобряване на вътрешната организация на самия Висш съдебен съвет.

- Осъществяване на пълноценно сътрудничество и координация с всички останали държавни органи и институции, имащи ангажимента към съдебната реформа.

- Създаване на механизми за засилване на международната дейност на Висшия съдебен съвет и за подобряване на имиджа на съдебната власт пред европейските ни партньори.

- Оправдаване на очакванията на българските граждани за ефективност, прозрачност и бързина на съдебните процедури.

- Сътрудничество с неправителствените организации и съсловни сдружения.

- Възстановяване на доверието на магистратите към Висшия съдебен съвет и защита на техните интереси и независимост.

КОНКУРСНИ ПРОЦЕДУРИ

- За първоначално назначение

В момента размерът на необходимия юридически стаж на кандидатите е еднакъв и при конкурсите за кариерно израстване и при конкурсите за първоначално постъпване в съдебната система.

- За кариерно израстване и преместване

Повишението да следва йерархичния модел от най-ниското към най-високото ниво без възможност да се прескачат междинни нива.

Да се въведат единни критерии за оценяване на кандидатите в случаите на сформирани на няколко комисии за провеждане на един конкурс.

При кандидатстване с предимство да бъдат кандидатите с професионален опит в областта на правото, съответна на обявената длъжност. Така всеки кандидат ще се ползва от възможността за кариерно израстване, но компетентността му ще бъде подложена на оценка, което ще е гаранция за попълване на свободните места с качествени и добре подготвени в съответната област на правото юристи.

Да се въведат различни критерии за оценка на кандидатите за апелативните и за върховните съдилища и прокуратури.

Безспорно при тях критериите следва да се различават от тази при конкурсите за районно и окръжно ниво.

Същото се отнася и до конкурсите за преместване в равен по степен орган на съдебната система, тъй като в случая не се касае за кариерно израстване.

ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ И ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

Спазването на служебната дисциплина, изразяващо се в отговорно и стриктно изпълнение на служебните задължения, както и спазването на поведение, което е в съответствие на Кодекса на етичното поведение на българските магистрати и не накърнява престижа на съдебната власт са задължителни изисквания, чието нарушаване води до дисциплинарна отговорност на магистратите. Конкретните нарушения са регламентирани в разпоредбата на чл. 307 от ЗСВ, където фигурират както действия и бездействия свързани с неизпълнение на служебните задължения, произтичащи от конкретното магистратско правоотношение, така и действие или бездействие, включително нарушаване на Кодекса за етичното поведение на българските магистрати, които накърняват престижа на съдебната власт.

Безспорно при определяне на дисциплинарната отговорност при първата група нарушения, свързани с неизпълнение на служебните задължения трябва да се държи сметка не само за качеството и ефективността в работата на конкретния магистрат, но и за причините от субективен и обективен характер, довели до съответния негативен резултат - натовареност, битови условия, организация на работата в съответното звено, микроклимат и едновременно с реализиране на дисциплинарната отговорност да се набелязват мерки за преодоляване и отстраняване на неблагоприятните фактори в условията за работа.

Едновременно с това спазването на етичните правила е въпрос на лично поведение на магистрата, в това му качество и като личност в обществото и също е определящо за изграждане на общественото доверие в съдебната система, в независимостта, безпристрастността и почтеността на магистратите. Етичните норми следва да имат характера на ръководни принципи в професионалното им поведение, да очертават определен стандарт на поведение.

Преценката за спазването на етичните правила, безспорно е свързана с необходимостта този който я прави да притежава сериозен опит и висока етична култура. В тази връзка, считам, че важна роля биха могли да имат Комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт, чийто състав следва да се подбира внимателно и отговорно.

НАТОВАРЕНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ

Въвеждането на система за оценка на натовареността е неоспоримо достижение на действащия Висш съдебен съвет, което е важно да бъде

надграждано. За отчитането на обективните резултати от тази система и обвързването им с бъдещи решения, свързани с броя на съдилищата, респ. прокуратурите и магистратите, следва да бъде заложен един разумен минимум от време за наблюдение и се положат усилия за изграждане на трайна увереност у магистратите в достоверността на системата и гарантиране на еднаквото ѝ прилагане във всички съдилища, респ. прокуратури.

Основен принцип в системата за оценка на натовареността следва да бъде изчерпателният подход при определяне на показателите /количествени и качествени/ за измерване на натовареността на всеки отделен магистрат.

Проблемът с натовареността е ключов за настоящото райониране на съдилищата и прокуратурите.

Ноторно известен факт е изключително голямата натовареност на Софийска районна прокуратура, Софийска градска прокуратура и съответните съдилища. Магистратите в тях работят на ръба на възможностите си, в някои случаи и при изключително лоши битови условия, което безспорно рефлектира на качеството на постановените от тях актове. Едновременно с това в някои малки районни съдилища и прокуратури, разположени в близост до по-големи такива, средната натовареност е изключително ниска, дори и при минимално зает щат.

На базата на получените данни относно различията в натовареността в различните съдилища и прокуратури може да се дискутира и въпроса за категоризирането им.

Тук е мястото да се посочи и важната роля на Инспектората при ВСС като помощен орган за замерване на натовареността при извършване на проверките по места в органите на съдебната власт.

ОБУЧЕНИЕ

Компетентността на магистрата е гаранция за неговата независимост. Положителният опит на Националния институт на правосъдието следва да се доразвива и обогатява, като се стимулират магистратите, както да участват в обучението, така и да формират желание сами те да са обучители. Последното следва адекватно да се отразява в процеса на тяхното атестиране и кариерно израстване.

Участието на ВСС в Управителния съвет на Националния институт на правосъдието е естествен механизъм за обезпечаване на директното влияние на представляващия съдебната власт орган в определяне приоритетите в областта на обучението на магистратурата. Този механизъм трябва да бъде ефективно използван за ангажиране в диалог, база за който следва да бъдат идентифицираните нужди на магистратите от обучение.

С оглед справедливия достъп до съдебни обучителни програми, би могло да се договаря с ръководството на Националния институт на правосъдието, относно въвеждането на софтуер за случайното разпределение на магистратите, заявили желание за участие в определен семинар.

РОЛЯТА НА ВСС ВЪВ ВРЪЗКА С ЕВРОПЕЙСКАТА КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Българската съдебна система е част от европейското правно семейство и ангажиментите, които произтичат за българската държава от участието ѝ в международни и регионални Европейски договори, следва да намерят отражение и в работата на Съвета на съдебната власт.

Субсидиарността на системата на защита по Конвенцията за правата на човека предполага полагане на усилия проблемите да бъдат преодолявани първо на национално ниво.

БЮДЖЕТ

Ще работя в посока гарантиране приложението на законовата формула за периодична, но най-малко ежегодна актуализация на заплатите на заетите в съдебната система.

Считам , че следва да се обмисли формирането на специален фонд от финансови средства, които да бъдат насочени към поощряване на магистратите с материални награди, съобразно чл. 303 от ЗСВ. Въвеждането на ефективно действаща система от поощрения би имало като дългосрочен резултат повишаване на мотивацията на магистратите.

При упражняване на правомощията си, свързани с бюджета Висшия съдебен съвет следва да води диалог със законодателя, така че социалните придобивки на представителите на другите власти, при съпоставка с тяхното йерархично положение, да не бъдат по-добре заплатени от магистратите, което е гаранция за прилагане на принципа на разделението на властите.

УЧАСТИЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ В ЗАКОНОДАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Считам, че всеки член на Висшия съдебен съвет макар и лишен от законодателна инициатива да бъде съпричастен към законодателния процес. Приоритет в работата си ще поставя активното взаимодействие с Министерство на правосъдието, като функционално компетентно министерство за изработване на законопроекти в областта на съдебната система и

процесуалните закони, като Висшия съдебен съвет е гарант, че в процеса на обсъждане ще бъде отчетен опита на магистратите.

На специално място следва да се отбележи нуждата на взаимодействие на Висшия съдебен съвет с антикорупционните органи. Борбата с корупцията е изведена като показател в Механизма за сътрудничество и проверка, въведен през 2007 г. във връзка с приемането ни в Европейския съюз. Необходимо е да се работи за преодоляване на констатациите в последния доклад на Комисията към Европейския парламент и Съвета за напредъка на България, относно нуждата от законодателни промени и липсата на капацитет в ключовите институции, ангажирани с разследване и наказване на корупция, като Висшия съдебен съвет припознае своята роля в този процес и набележи конкретни мерки, съобразно правомощията си.

Значение за ефективността на борбата с корупцията е повишаването на професионализма и квалификацията на органите, натоварени с разследването, създаването на гаранции за тяхната обективност и независимост, споделяне на опита на чуждестранните партньори, постигнали опит в противодействието на корупцията, осуетяването на легализирането на незаконно придобито имущество.

Гореизложените основни насоки и приоритети в бъдещата ми работа като избран член на Висшия съдебен съвет не претендират за пълнота и изчерпателност. Считаю, че същите ще бъдат доразвити в процеса на работа с останалите членове на Съвета с цел успешното реализиране на съдебната реформа и извеждане на нови и допълнителни приоритети във връзка с Пътната карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, но най-вече, за да се отговори на очакванията на обществото за една независима, ефективна и компетентна съдебна власт и се преодолее усещането на липса на справедливост.

ИЗГОТВИЛ КОНЦЕПЦИЯТА:

Мери Найденова